

Tervetuloa Kyrkösjärven Melontakeskukseen ja vesielämysreitille!

Kyrkösjärven Melontakeskus Seinäjoella kutsuu kaikki vesillä liikkumisesta ja luonnosta nauttivat kokemaan unohtumattomia hetkiä kauniin järviluonnon äärellä. Melontakeskusta ylläpitää **Kyrönjoen KoskiHäijt**, ja se on osa **Kyrkösjärven Liikuntapuiston** monipuolista elämyskokonaisuutta, jossa riittää tekemistä kaikenikäisille. Täällä pääset irtautumaan arjen kiireistä, nauttimaan rauhoittavasta tekojärvimaisemasta ja löytämään elämyksiä luonnon keskeltä.

Koe Kyrkösjärvi uudella tavalla ja anna luontoelämyksien täydentää päiväsi liikunnan parissa.

Kyrkösjärven Vesielämysreitti – melontaa luonnon kauneuden keskellä

Kyrkösjärven Vesielämysreitti tarjoaa upean melontakokemuksen kaiken tasoisille melojille, olitpa sitten ensikertalainen tai jo kokeneempi vesillä liikkuja. Reitin varrelle on sijoitettu 15 rantautumispaikkaa, jotka tarjoavat mukavia taukopaikkoja sekä mahdollisuuden tutustua alueen luontoon. Opastettu melontapolku on 20 kilometriä pitkä.

Voit valita useista reittivaihtoehdoista omien toiveidesi mukaan:

- **Kyrkösselän lyhyt kierros (4 km)** – helppo ja rauhallinen reitti, joka kiertää pienemmän Kyrkösselän rantoja. Se on täydellinen ensikertalaisille.
- **Itäinen reitti (6 km)** – vie sinut Pruukinsaaren ja Periskoopin kautta upeisiin maisemiin järven itäpuolella.
- **Läntinen reitti (8 km)** – kulkee Melontakeskukselta järven eteläkärjessä sijaitsevalle Kyrkösjärven kodalle, jossa voit seurata länsirannan vaihtelevia maisemia.
- Vesielämysreitti laajenee myös **Rengon kanavalle**, jolloin edestakainen melontamatka tuo kokonaispituuteen vielä kuusi kilometriä lisää.

Reiteillä meloessasi voit nauttia maisemista ja pysähtyä evästauolle tulipaikoille, joita löytyy muun muassa **Pruukinrannasta, Järvilaavulta, Latulaavulta ja Kyrkösjärven kodalta sekä palatessasi melontakeskukseen Sirius kodasta.**

Melontakeskuksen palvelut ja sijainti

Kyrkösjärven Melontakeskus tarjoaa turvallisen ja hyvin varustellun lähtöpaikan luonnonläheiselle melontaseikkailulle. Keskuksessa on melojia varten neljä kalustovajaa sekä suuri melontalaituri, josta vesille lähtö käy helposti. Huomioithan, että Melontakeskuksen lähelle saa ajaa autolla ainoastaan kaluston lastausta ja huoltokäyntejä varten. Ajo tapahtuu sairaalan puoleista rantatietä.

Osoitteet ja pysäköintimahdollisuudet:

- Melontakeskus: Kyrkösvuorentie 28, Seinäjoki
- Luontotalo Kpälikkö: Kyrkösvuorentie 26, Seinäjoki
- Pysäköinti: Hamarin uimaranta (Hamarintie 347) ja Kyrkösjärven uimaranta
- Bussipysäkki sijaitsee kävelymatkan päässä sairaalan Y-talon eteläpuolella.

Käytössäsi on laminoituja karttoja, jotka voit noutaa Melontakeskuksen vajoilta tai Luontotalo Kämpäliköstä. Sähköinen reittikartta on saatavilla verkossa osoitteessa www.koskihajyt.net/vesielämysreitti Säännöt kaluston ja vajojen käytölle: [Säännöt kaluston ja vajojen käytölle – Kyrönjoen Koskihäijt](#)

Turvallisuusohjeet melojille:

- Käytä aina melontaliiviä.
- Melo seurassa, jos olet epävarma taidoistasi.
- Pidä tuulisella säällä rannan tuntuma ja vältä pitkää karikkoa.
- Älä ylitä puomia, joka sulkee vesivoimalan lahden, ja varo vedenottamon imua voimalan lähistöllä.
- Lähesty Rengon kanavan eteläpään patoa varoen.

Lisätietoa ja melontakoulutusta

Suomen Latu ry on tärkeä yhteistyökumppani turvallisen ja vastuullisen melontakulttuurin edistämisessä. Sen kautta on mahdollista osallistua melonnan ohjaajakoulutuksiin, jotka tarjoavat tietoa ja taitoja niin aloitteleville kuin kokeneemmillekin melojille. Koulutuksia on tarjolla kaikille, jotka ovat kiinnostuneita syventämään tietämystään melontaharrastuksesta. <https://www.suomenlatu.fi/ulkoilu/melonta.html>

Kyrkösjärvellä on vetovoimaa

Kyrkösjärvi, jonka pinta-ala on 6 neliökilometriä, on yksi Seinäjoen viidestä ja koko Suomen 25 tekojärvestä. Alkujaan Kyrkösjärvi oli pieni suolampi, mutta nykyisin tämä tekojärvi on alueensa kulttuurimaiseman keskipiste. Sen luonnonläheinen ympäristö ja rauhoittava vesistö ovat muodostuneet tärkeiksi virkistysympäristöiksi. Kyrkösjärvi on ihanteellinen pienveneilyyn ja luonnossa rentoutumiseen, ja sen monimuotoinen ekologia tarjoaa paljon nähtävää.

Järvellä on yli 30 saarta ja luotoa, jotka muodostavat monipuolisia miljöitä sekä ainutlaatuisia paikkoja pysähtyä. Kyrkösellä saaret: HäjyNiemi, Puutosenlahti, Salonsaari, Vierisaari, Sepänsaari, Perkiönsaaret, Suutarinsaari, Pruukinsaari.

Lintusaaret ovat saaneet nimensä yleisimpien lintulajien mukaan, kuten Telkkäsaari ja Joutsensaari, Sorsapuska, Lökkikalliot, Haapanaluoto, Uikkuluoto. Lisäksi järven kapeikkaa kutsutaan "Kurkuksi." Eteläpäässä sijaitsee Sevon voimalan lauhdevesien poistoputki, jonka lähistöllä sijaitsevaa Sevon laituria voi käyttää taukopaikkana virtauksia varoen. Sepänsaaren kautta kulkeva läntinen melontareitti seuraa perinteistä Seppäinpolkua, joka vei aikoinaan Tuomikylästä Seinäjoelle.

Kyrkösjärven alueella on myös kaunis **Elämyslahti**, jonka rannalla on nähtävillä historiallisia tervahaudan ja miiluhaudan jäänteitä. **Järvilaavulle** ja tulipaikalle pääsee pientä laituria ja pitkospuita pitkin, ja **Latulaavulaiturilta** on noin 400 metrin kävelymatka **Latulaavun** tulipaikalle.

Tule kokemaan Kyrkösjärven rauhoittava luonto ja rikas ekologia!

Kyrönjoen KoskiHäyjen toteuttama opastettu melontapolku on 20 kilometriä pitkä ja kertoo opastauluin tekojärven luonnon, rakentamisen historian ja luonnon ihmeistä. Erikoisuutena Kyrkösjärvellä ovat liikkuvat **turvesaaret**, jotka syntyivät, kun turpeet jätettiin poistamatta järveä rakennettaessa. Näistä viisi on nimetty, kuten Seilanti, Vaeltaja, Rutakko, Kulkuri, Uusi-Seilanti ja ne liikkuvat tuulten mukana järven pohjoisosiin.

Kyrkösjärven suurin turvesaari, **Höyhensaari**, on yksi maan suurimmista naurulokkiyhdyksistä, jossa pesii jopa 5000 naurulokkia, ja kevätmuuton aikaan voi nähdä jopa 10 000 lintua. **Kahlaajasaaret** taas toimivat levähdyspaikkoina muuttomatkaille oleville kahlaajille, ja syysmuuton aikaan on mahdollista bongata arktisiakin lajeja.

Melontareitti vie sinut Höyhensaarilta Kahlaajasaarille ja **Korentolahdelle**, jossa kesä heinäkuussa voi nähdä **lummelampikorentoja** (*Leucorrhinia caudalis*). Nämä uhanalaiset, EU luontodirektiivin suojelamat korennot lepattavat Korentolahdella, tuoden lisäihastusta alueen luonnon monimuotoisuuteen.

Kalastajille Kyrkösjärvi tarjoaa monia mahdollisuuksia, ja **Kalasaaret** on nimetty alueen yleisimpien kalalajien mukaan: Haukisaari, Ahvensaari, Kuhasaari, Madesaari, Lahnaasaari, Salakkasaari. Tekojärven suurimmassa saarella sijaitsee **Perämäki**, jonka alueella kulkee historiallinen Pirilänpolku. Tämän polun varrelta löytyy myös suojeluskuntalaisten vanha ampumaharjoituspaikka.

Seinäjoen historian ensimmäinen **kummeli** on pystyssä Kyrkösjärven eteläosassa, **Salakkasaaren** edustalla. Tämä puurakenteinen, valkoinen kolmiorakennelma kohoaa 2,5 metriä vedenpinnan yläpuolelle ja näyttää suuntaa Vesielämysreitin melojille. Kummeli näkyy pohjoiseen Kyrkösjärven Kurkusta, luoteeseen Järvilaavun suuntaan ja itään Bullerintien uimarannalle. Kyrkösjärven pohjoisrannan melontakeskuksesta kummelille tulee matkaa 4,5 kilometriä.

Lisäksi kolmen kilometrin pituinen **Rengon kanava** tarjoaa melontamahdollisuuksia – sen lähtöpisteenä toimii Rengon pato, jonka vieressä on rantautumispaikka. Rakentajien mukaan nimetyt lahdet, kuten Aarnenlahti, Auliksenlahti, Joukonniemi, Seppojensaari syntyivät, kun Hautamäen sorat käytettiin tekojärven pengerointiin. Nykyisin alueen rannat toimivat elinympäristönä muun muassa suojelluille viitasammakoille (*Rana arvalis*).

Kokemuksen takana – yhteisöllistä voimaa ja paikallista osaamista

Kyrkösjärven Melontakeskus on upea osoitus paikallisen yhteisön voimasta ja yhteistyöstä. Melontakeskus toteutettiin **Kyrönjoen KoskiHäyjen** johdolla, ja sen rakentamiseen osallistui 150 vapaaehtoista, jotka tekivät yhteensä yli 5000 tuntia talkootyötä tämän unelman toteuttamiseksi. Hanke saatiin päätökseen yhteistyössä **Lakeuden Elämysliikunta ry**, **Lakeuden Latu ja Polku ry** sekä **Etelä-Pohjanmaan luonnonsuojeluyhdistyksen** kanssa, joka osallistui vesielämysreitin suunnitteluun.

Kysy lisää veneiden, kanoottien, kirkkoveneen, melontavarusteiden ja venepaikkojen vuokrauksesta **Luontotalo Kämpiköstä**.

Lähde vesille melomaan ja nauttimaan vesistön tuomasta vetovoimasta!

Teksti: Hannu Salo ja Katrin Tiittanen